

Utklipp fra gjesteboka
på Storsyltoppen 11. juni 1933

Tusenkonstnären Otto Henriksson från Asarna

*Hør du burru bäcken brusar
bør du burru vinden susar
när du bestiger Sylens topp.
Det gick ju bit i fullt galopp.
Hør du burru hjärtat slår
när du uppå toppen står.
Hør du uppå Korpens sång
bjärtat slår då gång på gång
Jag sjunger här min glada sång
fastänn platsen är lite trång —
jag vandrar här som på en spång.*

Noen dager til fjells

På dagens tur er jeg kommet forbi en gryteaktig formasjon i fjellet. Jeg har passert her tidligere noen ganger, men aldri stanset. Er det belysningen eller min egen sinnsstemning som i dag får meg til å sitte ned og se på bildet foran meg?

Den ene siden av gryten er solbeskinnet, mens den annen er fiolett i skyggen. Det er revner i bergveggen og et par steder henger hvite strenger av vann som samler seg til et lite blågrønt tjern inne ved foten av fjellet. Hyller i berget lager morsomme horisontale innslag i bildet. Det er noe monumentalt over bergveggen som får meg til å tenke på kirkeinteriør. Og tankene går videre — til kunstverk som alle stopper ved og beundrer fordi de er laget av mennesker. Jeg spør meg selv om ikke naturens kunstverk også har sin verdi. Slike ting som ruvende fjell, mektige fosser og storslagne utsikter fanger interesse hos alle fordi man simpelthen ikke kan unngå å se dem. Men det er så mange ting, slik som denne bergveggen, som vi haster forbi. Det kan være så meget annet også — noen svære steinblokker som er stablet sammen til et monument langt dristigere enn noen billedhugger tør vove. Eller det kan være en enslig stein hvor den røde laven danner et dekorativt innslag som er like friskt som det en maler presterer på lerretet. En furu med karakteristisk silhuet mot himmelen er vel verd å stanse ved. En tørr, forvridd gren hvor tiden har flådd barken av så selve strukturen ligger åpen, kan fortelle sin historie om en hard kamp for livet. Der er hundrevis av liknende ting å legge merke til og det er utrolig hvor vakkert og interessant *det* kan være som naturen selv har laget. Legger vi så til alle de ting som naturvitenskapen har lært oss om alle tings vidunderlige oppbygning helt ned til stoffets minste partikler, blir vår ferd dobbelt interessant. Men alt for ofte har vi hastverk, og

vi bruker heller ikke våre øyne til å se de verdifulle små og store ting som naturen ødsler med langs vår vei. Hvorfor prøver vi ikke å ta med det som kan sette en ekstra spiss på vår fjelltur?

En annen dag. Jeg er kommet i hus etter en dags vandring i regnvær. Det var grått og surt da jeg startet. Gresset og trærne hadde samlet væte som slo inn mot legger og lår og gjennom klærne. Den ene regnskur fulgte etter den annen og væten trakk seg fra luen nedover nakken og ned mellom skulderbladene. Det var ikke annet å gjøre enn å gi seg over til fuktigheten og glemme den naturlige følelse i klærne. Jeg måtte snakke fornuft til meg selv for å få meg til å stanse ved en stor stein som bød litt ly for vind og regn. Kaffe-koking ble ikke ofret en tanke. Det var nok å tvinge valne fingre til å holde noen brødsriver, som ble spist stående. Det var bare så vidt jeg la merke til at landskapet løp sammen i fine gråtoner i regnværet. — Men nå er jeg kommet i hus og har fått på meg tørt tøy. Jeg har spist, og ved peisvarmen dukker detaljene fra dagens inntrykk fram. De får dagen til å stå som en noe uvanlig, men morsom opplevelse.

Nok en dag. Jeg hadde ikke tenkt meg så langt i dag, men morgenluften var frisk og kjølig og stigningen i lien gikk av seg selv. Oppe på snaufjellet er det alltid lett å gå. Derfor havnet jeg på fjelltoppen og ligger ved varden og ser utover verden. Solen varmer, luften er klar. En humle og noen fluer lager den lille summing som hører med til en virkelig sommerdag. Hvite skyer seiler på himlen og morer seg med å lage skiftende figurer. Jeg føler velværet både i kropp og sinn, mens jeg ser milevis bortover fjelltoppene. Mellom fjellryggene aner jeg daler som fører ned til der menneskene bor. Men fra varden er det bare uberørt natur å se, og slik har det sett ut i tusener av år. Denne tidløse uendelighet av fjell mot himmelhvelvet over utløser en underlig følelse. Hvor skal et menneske plassere seg selv i uendeligheten i tid og rom? Alt det menneskeverk som jeg vet eksisterer bortenfor fjellene og hvor jeg selv har en plass, er i øyeblikket fjernt og uvedkommende. Mine egne dimensjoner svinner bort, og jeg føler bare en dyp takknemlighet over hva en slik stund i Guds frie natur kan gi et menneske.

KRISTEN ASPAAS

Ved Lien wand

Sommeren 1826 vandret Johan Dreier i de trondhjemske amter med sitt malerskrin og sine tegnesaker. Han var født i Trondhjem i 1775, og ble utdannet som maler og tegner i sin hjemby. I året 1800 bosatte han seg i Bergen, der han bodde til sin død i 1833. Vi kjenner til over hundre prosjekter fra hans hånd. Disse tegningene vrir av fornøyelige detaljiakttakelser, og de er ofte utstyrt med staffasje-figurer. Prospektene gir et usedvanlig interessant bidrag til tidens karakteristikk og bildet av de første årtier i 1800-tallets Norge. Den viktigste del av hans produksjon ved siden av prospektene er de fargeglade tegninger av norske folkedrakter, særlig fra Trøndelag og Vestlandet.

Fra Dreiers opphold i Trondhjem sommeren 1826 har vi to prospekter, et fra «Kongeveien til Christiania ved Sverresborg», og det som vi ser her, «Udsigten over Lien wand til herregodset Fergstad, 1/2 miil syd for Trondhiem». Denne akvarellen er typisk for Dreiers kunst. I forgrunnen sitter en jeger med en skutt and, og en fisker drar opp båten sin, han har fanget noen digre gjedder. På himmelen drar en grågåspløg sørover. Dreier har tatt seg stor kunstnerisk frihet. Øya ute i Lianvannet er overdimensjonert med fjøs og beitende sauer, og står vi i dag der han satt og tegnet for 141 år siden, ser vi verken Vassfjellet til høyre eller Ferstad hovedgård til venstre, når vi er så langt nede i Lianjordene. Dreier har faktisk løftet gården og fjellet for å skape en dekorativ bakgrunn. Tegningen av Ferstad er interessant, da den har med et forsvunnet tårn — det sto på låvetaket — og kavalerfløyen til høyre, som skapte et lukket tun. Denne fløyen ble senere revet og ført opp som hovedbygning på Uglå.